

Историчарку Наталију Нарочницку, директора Европског института за демократију и сарадњу са седиштем у Паризу, српска публика памти са отварања Сајма књига пре четири године када је Русија била почасни гост, али и као једног од руских политичара и интелектуалаца који су за време бомбардовања 1999. дошли у Београд да пруже подршку СР Југославији.

Стигла је три дана након првих НАТО бомби и то преко бугарских планина. Сећа се како је кроз прозор гледала београдско небо које гори од експлозија. То је био један од најдубљих догађаја у мом животу који ме је потпуно променио, каже Нарочницка у интервјуу за Спутњик, уз опаску да Запад никад не би смео да уради оно што је урадио да је Русија тада била каква је данас.

Како сада Русија може да помогне, посебно имајући у виду да су се опет растрчали западни емисари?

Русија помаже пре свега чврстом позицијом непризнавања незаконитог Косова. Зато, ако Србија, њене власти и народ буду такође чврсто на истој позицији, Русија их неће издати. Али не можемо имати већу иницијативу него српске власти — не можемо бити већи католици од папе.

Обично кажу да је Русија у време агресије НАТО-а била слаба и није могла друкчије...

Ми се не поклапамо са фазама: када Срби пружају отпор и имају јаку вољу, Русија доживљава неку парализу воље и обрнуто — када Русија почиње да се уздиже и има самостални глас, демонстрира националну државну вољу, Срби у том тренутку доживљавају пад. Не кажем да је сада тако, него уопште.

Изгледа да су сада обе земље на неком националном успону.

Русија свакако јесте. Што се тиче Србије, ценим њену истрајност. Српска власт се много труди да сачува независност и самосталност у условима веома јаког притиска. Запад је уништио „Јужни ток“, сад ће предузети све што може да би минирао „Турски ток“, притискаће око Косова, али хоћу да Србији пожелим снагу воље и духа да истраје. То не значи да није могућ разумни компромис, али не кад су у питању принципи. Ако ту једном попустиш, даље је готово, ломе те.

Један од наратива у западним медијима је да Русија у ствари не жели никакво решење за Косово, зато што би хтела да касније то питање искористи за ценкање са Западом. Рецимо, Донбас за Косово...

Русија свакако није заинтересована да се легитимизује отимачина Косова. Прича о некаквом цењању је потпуни апсурд. С друге стране, Русија никад није говорила да хоће да узме Донбас, а утицај тамо већ има и не треба да га успоставља. Тамо живе руски људи који не желе да уче у уџбеницима да су Хитлер и совјетско руководство исто, они знају нашу историју и припадају руској култури.

Још једна прича гласи да Русија не да земљама Западног Балкана да мирно уђу у НАТО и зато, како тврде, води хибридни рат у региону.

Термин мека сила су смислили управо на Западу, јер они улажу милијарде долара, преко Конгреса и кроз буџет, у невладине организације. А оне руске су кап у мору. Израчунајте колико је у Србији руских културно-просветних организација, могу се набројати на прсте једне руке, а западних фондова је колико хоћете. Али манипулисање свешћу сада је главни инструмент политике. Зато се у то улаже новац који се може упоредити са оним који се улаже у одбрану, а лидер је Америка. „Хјуман рајтс воч“, „Амнести интернешенел“, сви добијају средства од Конгреса. Замислите да моја организација добије неки новац из руског буџета, дигла би се таква вика и цика да смо структура Кремља. Мада они свеједно за било коју руску организацију, макар то били и љубитељи опере, кажу да је рука Кремља. А њихове не руке, него пипци су свуда.

Зашто онда упорно говоре о руској пропаганди у региону?

Иван Аксаков, словенофил, писао је: ако чујете цику и вриску поводом освајачких похода Русије, знајте да нека западна држава спрема безочни напад на туђу територију.

Европа неправедна према Србији

Какав значај Балкан има за Русију?

Балкан као и пре има огроман значај за равнотежу у Европи. Раније је био брана против Турака, а Срби су помагали да се Европа заштити. Још је Пушкин рекао да Европа према Русији остаје непристојна и незахвална. Исто се може рећи о односу Европе према Србији, јер су Срби у два рата дали огроман допринос. А све те организације које Запад овде шаље, имају задатак да потисну било коју врсту руског утицаја. Чак и присуство руске културе изазива хистерију. Али зар се може затрти оно што нас историјски везује. То би они хтели — да заборавимо. Знам и да младима желе да усаде у главу да 1999. није било бомбардовање, него куртоазна посета, извоз демократије. А ја као историчар знам чињенице и документе. Знам како је лажно приказивана ситуација на Косову, како су организоване провокације, да наводне колективне гробнице уопште нису биле дело српске полиције. Добро знам и како се играло на карту албанског национализма. Терористи УЧК су легитимизовани као признати субјект међународног права. А сад се на Западу чуде међународном тероризму. Па они су сами озаконили најужаснији облик тероризма — онај чији је циљ промена граница. Хтели су исто и у Чеченији, али им тамо није пошло за руком. Нажалост, овде јесте.

Земљама Балкана политика ЕУ у последње време је све мање јасна. Како Ви видите политичку будућност ЕУ?

С тугом посматрам пад улоге Европе у светској политици. Притом, улогу Европе не угрожава руско великодржавље, него његово одсуство. Кад је у питању поглед на свет, невероватно је колико је европска мисао осиромашила. Невероватно је и како све прелази са запада на исток и обрнуто. Они су у оквиру своје доктрине, да сви треба да иду истим путем, сузили свој хоризонт. А спољна политика Европе напосто не постоји. Она нема ни иницијативу, ни интересантне идеје, ништа. Штавише, рећи ћу да Европу потресају кризе и зато они треба да се позабаве својом кућом, а не да насрћу на туђу. А Балкан као и раније: кад је тих — и за Лондон и за Париз је задње двориште, а чим престане да буде тих — то је место где се одлучује о судбини Европе.

Истовремено, онима који су на Западу аплаудирали кад су почели сепаратистички покрети у Југославији, кад се распадао Совјетски Савез, па и кад је кренула Украјина, сада се све враћа као бумберанг. Зар су мислили да могу свуда да бацају бактерије распада, а да за себе успоставе карантин и санитарни кордон? То је била кратковида и нечасна политика.

Хтели би виртуелни Нирнберг за СССР

Доста сте се бавили питањем историјских фалсификација. Зашто талас ревизије историје не стаје?

Запад, посебно Европа, не може да преживи то што дугује руском војнику што је Европа остала Европа и што виолинисти, инжењери и добитници Нобелових награда нису били претворени у свињаре и собарице за Трећи рајх. Још би хтели да уназад поистовете хитлеровски нацизам и комунизам, што је чак и у доба Хладног рата сматрано антиподима. Али смисао рата се сада изврће, потребно им је да уназад прогласе Совјетски Савез исто толико злочиначком државом као што је хитлеровски Рајх и да над њим спроведу неко виртуелно нирнбершко суђење. А затим да доведу у питање сва најважнија међународно-правна територијална решења 20. века. Зато наш задатак није само да заштитимо наш повређен понос и срце, него и да размишљамо о међународном праву.

Може ли се рећи да је љубав према Србији код Вас породична ствар?

Да, мој тата Алексеј Нарочницки био је инострани члан САНУ. Овде су га волели и он је веома волео Србију. Дружио се с патријархом српске историје Васом Чубриловићем. Добро су се разумели. Тим пре што је међу нашим народима много паралела, наше судбине су сличне и повезане.

(Спутник)